

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фермерське. Видавнич. Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українськ. Робітнич. Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Редакція за оголошення не відповідає.

ЗА ПЕРШОГО ПІВРОКУ.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ" І ЇХ ДОПУСУВАЧІ.

В минулу неділю, 31 червня, закінчився перший піврік бжучого 1929 року. Редакція "Укр. Роб. Вістей" завдала собі труду перевірити зв'язок нашого часопису з читачами-дopusувачами, який ми ніде не наводимо. Віримо, що це буде дуже цікавим для всіх читачів не тільки "Укр. Роб. Вістей", але й всієї нашої преси.

Робітнич. преса не має спеціальних, фахових, високоплатнених кореспондентів, розсіяних по різних містах і країнах. Не має їх і не шукає за ними. Для робітничої газети малограмотний допис робітника з фабрики, копальні, з ліса чи залізничі далеко цінніші, як високовченого газетаря-фахівця, що немає нічого спільного з працею, не розуміє класової боротьби, хоч і симпатизує з нею.

Від 1 січня до 30 червня 1929 року до "Українських Робітничих Вістей" надішло 746 дописів від 417 дописувачів із 181 місцевості Канади.

ЯК РОЗПОДІЛЯЮТЬСЯ ДОПИСИ ПО ПРОВІНЦІЯХ.

Цікаво було прослідити, як в тих дописах зареєстровані місцевості й галузі праці. По провінціях дописи розподіляються так:

Table with 2 columns: Province and Number of letters. Ontario: 302; Alberta: 117; Manitoba: 76; Saskatchewan: 66; Quebec: 34; British Columbia: 33; Nova Scotia: 2.

Разом: 630 дописів.

Дописи про справи РЗТ видрукували окремо і їх було 56, а дописів з-поза Канади було 51. Отже разом на сторінках "Укр. Роб. Вістей" протягом першого півроку було вміщено 746 дописів від робітників з фабрик, лісів, копалень, залізниць, від організацій та поодиноких осіб на різні чисті робітничі теми. Кожен допис додає ще 23 дописи, які не були поміщені, то всіх дописів до "У.Р.В." було написано 769.

До цього не включаються літературні спроби робітників, що держіть з них були вміщені в "Літературній сторінці", як також багато віршів, які до друку не надавалися.

ЯК В ДОПИСАХ ЗАРЕПРЕЗЕНТОВАНИ БУЛИ МІСЦЕВОСТІ.

Цікаво буде довідатися читачам і самим дописувачам, як працювали дописувачі на місцях. Ніде ми подаємо тільки головні місцевості, що написали не менше, як 10 дописів.

На першому місці стоять Торонто й Тімміс, обидва по 36 дописів. Далі йдуть такі місцевості: Еммітон — 33, Едмонтон — 27, Порт-Артур — 26, Ді-Пес — 25, Вінніпег — 21, Монреал — 21, Ванкувер — 15, Форт-Вільям — 13, Ріджайна — 13, Мус-Джо — 12, Дрбмгелер — 12, Форт-Сіті — 11, Бінфайт — 11, Ошава — 11, Лондон — 10, Седборн — 10, Транскана — 10. Зі всіх інших місцевостей надішло менше, як по 10 дописів. А ми на початку згадували, що дописи були написані від 181 місцевості. Переглядаючи, однак, назви вище наведених місцевостей, бачимо, що між ними бракує кілька великих місцевостей, що повинні-б бути зареєстровані хоч двома дописами на місяць щог найменше:

ПРО ЩО ПИСАЛИ РОБКОРИ.

Та ще цікавішим для всіх нас є те — про що писали наші робкори. Коли ми розложимо по галузях праці всі 746 вміщених дописів, то побачимо, що вони ось про що писали:

135 дописів було написано з фронту праці. У них робітники описували про вилізок праці капіталом, про умовини праці на місцях, про боротьбу з виснажком і т. ін.

133 дописи написано було про організаційний рух всіх наших організацій, головню масових: ТУРФДім і його секцій та про РЗТ. У них писалося про життя та працю організацій на місцях, про не діяльність та байдужність членства, про освітню діяльність чи не діяльність і т. д.

132 дописи було написано так, що їх годі зачислити до якоїсь певної галузі. У них обговорювалися різні бжучі справи, висвітлювалося різні важливі події з робітничого та загального життя, випадки, вразливі і ин. Їх робкору зачислити до побутових.

80 дописів написано було про святкування організаціями різних пролетарських свят, як пам'яті Леніна, Лібкнехта, Люксембург, Міжнародного Дня Робітників, Т. Шевченка, Паризької Комуні, ювілею "У.Р.В.", першого травня і т. ін.

80 дописів було дискусійних та полемічних. У них дописувачі відбивали атаки ворожої преси, викривали її дописувачів-бредунів. Викриваючи продавців підлібність ворожої преси, наші дописувачі сміло обороняли робітничий класовий фронт. Була в цих дописах також гостра полеміка між деякими самими дописувачами, головню по організаційному питанню.

51 допис написано було про справи Робітничого Запомогового Товариства, які з початком року містилися між загальними, а пізніше перенесено до сторінок РЗТ. У них дописувачі не тільки висловлювали свої думки про ту організацію, але також описували різні каліцтва, слабості, що їх робітники дістають при тяжких умовинах праці, подорожжя робітників по шпиталях, опіку над ними, Робітничого Запомогового Товариства.

43 дописи — про концерти, театральні вистави, базари, що відбувалися в Укр. Роб. Домах протягом шести місяців. В цих дописах було заохочування, була й критика, хоч треба признати, що по всіх Укр. Роб. Домах багато більше відбувається концертів та представлень, отже огляд їх, робкорами був слабкий.

34 дописи — про чисто трейд-юніоний рух. Говоримо "листо", бо і в інших дописах з галузі праці говорілося про трейд-юніоні справи, але в цих 34-ох дописах говорілося лише про трейд-юніоний рух. На першому місці між ними була справа нової залізничодорожньої юнії, яка тепер розгорнулася по цілій Канаді. Писали також і майнери про боротьбу своєї юнії, але залізничодорожники вибилися на перше місце. Це пояснюється не так занедбанням майнерських робкорів, як перешкодою самим майнерів після довгої страйкової боротьби.

22 дописи було про освітню діяльність наших організацій: про голосні гуртові читання, лекції, реферати, курси. Ця галузь діяльності наших організацій не була як слід обслужена робкорами не лише тому, що вона провадилася слабо, але й тому, що призначені для цієї справи робкори завзяті й витримані мовчаві. За це ми мусимо признати їм рацію. Не дуже то боліла їх голова про те, що довкола них діялося.

15 дописів було написано про такі важні моменти, що буди тисно зв'язані з визволенням робітничим рухом, а це: арештування робітників, протестаційні мітинги проти засуду тов. Арво Ваари, напад торонтоської поліції на робітничі мітинги, заборона нової свободи слова і т. ін. Все це висвітлювали робітники у своїх дописах. Треба сказати, що й цей бжк справи не був як слідчасно висвітлений робкорами, головню робкорами, призначеними, партійними. І тут ми мусимо багато завдячувати робкору добровільним.

15 дописів — були посмертними згадками. У них робкори повідомляли читачів про тих товаришів, що раз за раз відійшли від нас — чи то вмерли дома або в шпиталях, чи вбито їх в лісі, на залізничі або в копальні.

12 дописів про навчання й виховання робітничих дітей в робітничих дитячих школах наших організацій. На 49 шкільних дописів за півроку! Що ви на це, товариші учителі? Та ми ще зазначимо, що тільки 7 учителів написали за півроку про виховання і навчання дітей. Чи можна мріяти про спеціальну вчительську сторінку в "Укр. Роб. Вістях" хоч раз на місяць, як цього бажав дехто з учителів?

7 дописів було з ділянки фізичної культури. Це вже заговорили молоді спортовики. Перед ведуть торонтоці. Дали вже про себе чути й вінніпегівці: Фізкультура — мода це у нас галузь, однак більше про неї пишуть молоді товариші, а щим спонсоризуєте її між робітничою молоддю.

6 дописів (по одному на місяць) було від кооперативних організацій. Звичайно, мало кооператив, мало й дописів. Однак деякі кооперативи взагалі не пишуть про себе нічого. Приватні склади платять за оголошення, щоб дати про себе знати, а наші кооперативи не подбають хоч би в дописах поговорити в газеті в інтересі свого розвитку.

ДОПИСИ, ЯКИХ НІХТО НЕ ЧИТАВ.

Ми на початку згадували вже, що було у нас таких 23 дописів, яких не поміщено в "Укр. Роб. Вістях".

І з них були аноніми, тобто, без підпису й адреси дописувача. Дописувач може під дописом підписуватися придуманим прізвиськом, але для відомої редакції він повинен подати своє повне назвисько й адресу, інакше його хоч би найкращий допис поміщений не буде. 12 дописів було таких, в яких згадено якихсь особисті порухи, наклики, або взагалі, для редакції вони видавалися за нещирі й нецільові.

Найслабші у наших дописувачів літературні спроби, а головню вірші. Якщо допис про умовини праці чи про життя організації може написати й малограмотний робітник, то з віршом справа мається цілком інакше. Тут перш всього робітник повинен бути таки вповні грамотний. Друге — мусить знати форму будовання вірша. Третє — мати хоч трохи того, що називають таланом. Менші вимоги до прозових оповідань, однак це також не так легко, як комусь здається. Ми вітаємо літературні спроби товаришів, але їх навіть люди "письменні" щільно оброблюють.

На закінчення цього огляду зазначимо, що на 417 робкорів, вибраних чи призначених організаціями написали дописи 31 робкорів, а добровільних — 386 робкорів. У нас числяться коло 300 відділів наших організацій і більшість з них маюру робкорів, з яких за шість місяців до газети написали тільки 31. Де-ж реїтя?

Добровільні робкори трималися добре — але подрібніше про це ми напишемо в наступному числі. Зараз же зазначимо, 746 вміщених в "Укр. Роб. Вістях" робітничих дописів в першому півроку — це найкраще свідчення про тісний зв'язок нашого часопису з трудовими масами. Пишіть-же, товариші й товаришів, до своєї газети, робіть її своєю-трибуною, своїм організатором, оборонцем, агітатором серед працюючих, що клякчав їх до визвольної боротьби з капіталістичного вилізку.

ПРОТИ ФАШИСТСЬКОЇ ОМАНИ.

(Перед польсько-шляхетським зїздом у Варшаві.)

Фашистська Польща активно готується реалізувати задуманий ще два роки тому план "величезної" патріотичної маніфестації, у Варшаві 14. липня має відбутися зїзд поляків, що живуть по всіх краях світу за межами Польщі.

Ініціатори зїзду, за повідомленнями польської буржуазно-бредунів, висувують, як основне завдання зїзду — об'єднати поляків цілого світу навколо Польщі. На порядку денному зїзду намічено доповіді про культурні й господарчі зв'язки між поляками, які живуть по різних краях, про денціоналізацію поляків, що живуть за межами Польщі, про опікування польської держави польськими нацменішностями в різних краях.

Два роки тому польський фашизм, не почувачи себе ще досить міцним, уважав за по-значений час. Тепер, на його обдумку, такий час прийшов. Польські капіталісти та помішники цілком довіряють фашизмові захист своїх маєтків, фабрик та банкових вкладів. Польський фашизм на ділі до-

вів свою здатність розправлятися з революційним пролетаріатом, спромігся глибоко поховати різні проекти земельних реформ, виявив уміня громити організації національних менішостей — українців та білорусів, влаштувати погромні української та єврейської людності.

Але всі ці подвиги польського фашизму не дають жадної гарантії тривалого успіху: Не вважаючи на зойкі катованих у тюрмах політ'язнів різних національностей, де вважаючи на терор та підтримку від соціал-фашистської ППС, хвиля революційного руху пролетаріату, трудящого селянства та пригнічених національностей і далі наростає.

Цій делаті дужчий революційній хвилі польський фашизм і-галею протиставити завсегди-галею національного фронту всіх поляків, що живуть по різних кінцях світу.

Ініціатори зїзду сподіваються представництва з 14 осіб і від поляків, що живуть у СРСР, зокрема 5 делегатів від

УСРР.

Польська пролетарська громадськість Київщини вирішила використати нагоду, щоб зрівнати машкару патріотичної омани, за якою ховається справжнє обличчя організаторів зїзду, й закликає широкі польські трудящі маси Київщини до активної участі в виборах делегатів на цей зїзд.

На поклик редакції "Серпа" відгукнулася управа польського робітничого клубу. Вона взяла на себе ініціативу організувати громадський комітет, щоб провести вибори на зїзд від трудящих поляків Київщини, звертається до польських громадянських і культурних організацій Київщини з закликком делегувати своїх представників до організаційного комітету.

Польська громадськість Київщини мобілізується під гаслом ітернаціональної пролетарської солідарності, за СРСР, за єдиний з трудящими масами Польщі без різниці національностей, проти фашизму, проти війни.

Б. Окарок.

РЕЗОЛЮЦІЯ Ц.К. КОМПАРТІЇ КАНАДИ НА ЛИСТ КОМІНТЕРНУ.

(Докінчення.)

8) У всіх сферах партійної праці лист Комінтерна вказує лінію боротьби проти правої небезпеки, яку ми приймаємо. Ми приймаємо критику КІ за неваду нашої партії збільшити число англо-саксонських членів і приєднати французько-канадських робітників до партії, слабо зв'язаної з осередкованими частинами канадської робітничої класи. Ми визнаємо, що однією з найважливіших завдань нашої партії є розширити ширшу діяльність між англо-саксонськими робітниками, щоб збільшити число англо-саксонських членів нашої партії й заснувати партійну організацію між французько-канадськими робітниками.

Рівночасно ми поборюємо теорію, що національний склад партії засуджує часів на пасивність. Мусимо енергійно застосувати лінію листа КІ відносно праці серед жінок і молоді, які є недооцінені через те, що провід не зрозумів третього періоду післявоєнного капіталістичного розвитку.

9) Ми замічуємо натиск на праву небезпеку як головну небезпеку, що стоїть перед канадською партією, спільно з всіма секціями Комінтерна, прирікаємо, що провали правих тенденцій, так очевидних в канадській партії, будемо завзяті поборювати: Ц.К. КПК вітає також натиск в листі Комінтерна на Факт, що "боротьба проти троцькізму", не може бути відокремлена від цілої проблеми справлення тих правих тенденцій, що представляють найбільшу небезпеку для КП в теперішній час... Цей натиск є особливо цінний через те, що цей чинник (важливість боротьби проти правих тенденцій і боротьби проти троцькізму) був зведений до мінімуму в нашій партії, а членів політичного комітету заявляли на політичних мітингах, що балачку про праву небезпеку втягнуто до резолюції Полкому проти троцькізму без-потрібно.

10) Ми вповні одобрюємо оригінальний лист КІ, який встановлює організаційну базу й гарантію для переведення в життя нової лінії КІ для нашої партії і для зроблення, потрібного гострого звороту в нашій політиці, щоб привести нас в контакт і до проведу робітників. Сучасна федеративна структура нашої партії, яка не дає її функціонувати як політичному провідникові цілої робітничої класи, мусить бути дефінітивно зліквідована і партія мусить бути кріпко вко-

нена в робітничих шпанах (шарпові ячійки). Ціла будова партії мусить бути перетворена на так, щоб опиралася на принцип демократичного централізму, маючи централізований політичний провід зверху до низу. Структура партії мусить бути скріплена встановленням функціонуючих Д.В.К і постійних дистриктових організацій. Праці в усіх масових організаціях (жюнових та інших) мусить бути під прямим провідом Ц.В.К, Д.В.К і т. д., а язіковий Агітпроп не є виконавчими тілами, лише департаментами для переведення ліній, прийнятих провідними партійними органами. У всіх масових організаціях партія мусить встановити функціонуючий апарат для успішного переведення партійної лінії.

Ця рішуча зміна в партійній структурі мусить бути виконана конвенцією партії й енергійно переведена в життя: 1) при помочі широкі освітньої кампанії між членами; 2) через скликання нових дистриктових конференцій, щоб поробити потрібні зміни в дистриктах; 3) пороблення потрібних змін у язіковій фракційній структурі в шлій партії. Оскільки проти ліквідації соціал-демократичної структури партії який розвивється з реорієнтацією партійної праці в напрямі фабрики, муситься завзяті поборювати.

11) Лист Комінтерна яено встановив факт, що базаю для правої небезпеки в КПК є переселення канадського "добробуту" в теперішній період "дорівняючих схперенностей у світовій капіталістичній економіці та недоцінювання зростаючої радикалізації робітників, особливо нефахових, як наслідок капіталістичної раціоналізації. Невдача Ц.В.К правильно проаналізувати положення довела до цілої серії правих вомилок (КПН, трейд-юніонна праця, аграрна праця, становище до Л.К.М., К.Р.О.Л., тенденція до легалізму, невдача перевести в життя оригінальний лист з 1927 р., невдача зреорієнтувати партію на працю в основних індустріях (Нова Скотція, північне Онтеріо і т. д.), мильна орієнтація і дрібно-буржуазний пацифістичний провід у жіночій правій, соціал-демократична структура партії і т. д.).

Основним завданням перед партією є зробити рішучий зворот у всій її праці, боротися проти правих вомилок і позискати партію для ліній Комінтерна. Всі постанови конвенції мусять вийти в світлі лі-

ста КІ. Всі тенденції інакше толкують лист (мильне розуміння становища КІ супроти партії праці, характеризування листа КІ як баламутного або перебільшуючого радикалізацією, спротив організуванню неорганізованих на підставі, що ми не можемо бути успішними в цій праці, а лише реформісти можуть бути успішні, поки робітники не заведуться в своїх надіях, характеризування ліній листа КІ відносно аграрної праці як фашистської лінії або такої, що не вказує ясної і правильної лінії для нашої партії) треба гостро й рішуче поборювати.

Треба ужити найбільш рішучих старань на конвенції і після неї, щоб забезпечити повне виконання листа КІ. Це мусить зробити поведінням як найширшої освітньої діяльності, втігненням нових пролетарських елементів з фабрик до Ц.В.К і полкому, зміненню проведу в дистриктах, гострим і рішучим поступованим, аж до підірвання організаційних кроків, з тими товаришами, що опираються на ліній Комінтерна, і зміною фракційної боротьби колективним працею, опертою на повний самокритиці. В часі, коли наша партія стоїть перед повною реорієнтацією своєї лінії, щоб пристосуватися до завдання організувати й повести боротьбу робітників проти "раціоналізації, за оборону Радянського Союзу і проти імпералістичної війни, всі тенденції до розвитку фракційності мусять бути безпощадно викорнені.

Хто там каже про загибель Соціал-демократії? Сам, як бачите, Цергбель, Купувати всі вміє.

Виступав у свій час катом, Так зате-ж і нагорода Так, ні мало, ні багато Вилу має він... за вроду.

А на зїзд робоча база, Робітник, мовляв, у вирині буржуазний підхалроза Оборонсь ситих, жирних. Треба й руки з моголями, Яна-самих лише замало. Моголі-ж е! Звідки-ж саме? Гроші-ж довго рахували.

Та й натерли руки білі! З моголями, ще й у блязі Пидуть на зїзд, веселі, вмілі З підприємства в союзі.

Мартин Завеса.

МАСКАРАД.

Берлінський політ-президент Цергбель кувин вилу за 120 тисяч марок. З розпорядження правління соціал-демократичної партії, міністри соціал-демократи мають явитися на зїзд в робітничому вбранні.

Хто там каже про загибель Соціал-демократії? Сам, як бачите, Цергбель, Купувати всі вміє.

Виступав у свій час катом, Так зате-ж і нагорода Так, ні мало, ні багато Вилу має він... за вроду.

А на зїзд робоча база, Робітник, мовляв, у вирині буржуазний підхалроза Оборонсь ситих, жирних. Треба й руки з моголями, Яна-самих лише замало. Моголі-ж е! Звідки-ж саме? Гроші-ж довго рахували.

Та й натерли руки білі! З моголями, ще й у блязі Пидуть на зїзд, веселі, вмілі З підприємства в союзі.

Мартин Завеса.

СТРАЙКОВА ХВИЛЯ ОХОПІЛА ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ.

Різдвий страйк в Равнині продовжується. Обширники спроводили страйковим з ярославського і лідичського повітів. Страйкуючі селяни за-протестували масовою демонстрацією. Дійшло до страйчанні зі сторони поліції, при чім побито багато селян. Деяких побитих арештовано.

Працюючі селяни при копанню стану в Добрянах, пов. Горюхови Ягайлонський, застрайкували. Вони домагаються 100% підвижки.

Від 9 травня триває страйк на 5 цегельнях під Сокалем. Страйкує разом коло 200 робітників. Вони домагаються 50% підвижки та призначення професійної спілки.

27 травня вийох страйк рілних і гарбарських робітників в селах Новосілка і Жабче, пов. Томашів. Арештовано 3 робітників. Одну жінку поліція ранила в живит, а одну в руку. На другий день по подіях в Підбужу арештовано 40 селян і притримано їх на лостерунку. Селяни зажадали випущення їх на волю: коли поліція відмовилася, хтось з верхів гір дав саліву з крисів в сторону поліції.